

Groddamm vid Hästa

Uppföljning av växt- och djurliv - inventeringar 2005, 2007 - 2009

15 september 2009

CONEC KONSULTERANDE
EKOLOGER

Innehåll

BAKGRUND	4
HÄSTA GRODDAMM	4
INVENTERINGSMETODER	4
Växter	4
Fåglar	5
Bottenfauna	7
RESULTAT	7
Växter	7
Fåglar	9
Bottenfauna	11
Övriga djur	12
DISKUSSION	12
Växter	12
Fåglar	12
Bottenfauna	12
SLUTSATSER	13
UNDERLAGSMATERIAL	13

Foton:

Dan Andersson: framsida, figur 5, 6, 7, 8 och 9.

Hans-Georg Wallentinus: figur 4.

Sammanfattning

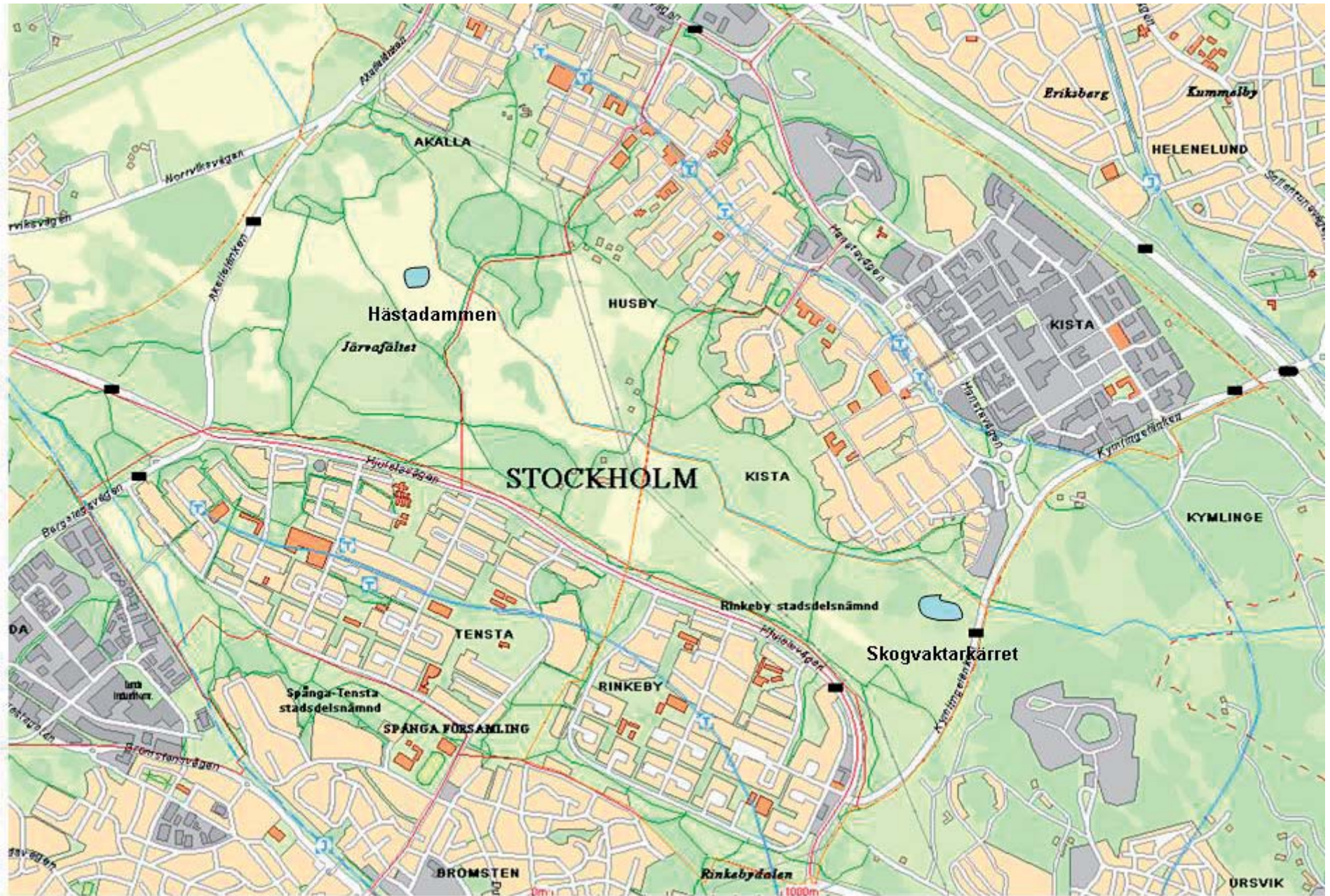
Den här rapporten är en sammanställning av de inventeringar som har gjorts vid Hästa groddamm. Växter inventerades 2005, innan dammen byggdes, samt 2008 och 2009. Fåglar inventerades 2007, samtidigt som dammen byggdes, samt 2008 och 2009. Bottenfauna inventerades 2008 och 2009. Inventeringarna 2005 och 2007 har tidigare rapporterats i separata rapporter och alla inventeringar sammanfördes i en rapport 2008. Denna rapport är nu uppdaterad med 2009 års resultat.

Byggandet av dammen har inneburit att tidigare åkermark och åkermarksdiken har fått bilda en öppen vattenspegel där en del våtmarksväxter har kunnat etablera sig. Detta innebär naturligtvis en ökad biologisk mångfald.

Skillnaderna är inte lika tydliga vad det gäller fåglar eftersom den första inventeringen gjordes när dammen redan fanns. Fåglar är också mycket snabba på att upptäcka nya miljöer. Det är dock en anmärkningsvärt stor skillnad i häckningspoäng mellan åren, där 2008 sticker ut med högst poäng. Dammen har betydelse inte bara som häckningslokal utan fungerar även som vattenresurs för många fåglar under torra somrar. Under vår och höst är också dammen en rastlokal, om än av mindre betydelse. Området kring Hästa groddamm med Granholmstoppen och Hästa gård är värdefullt för fågellivet med sina varierade marker.

Bottenfaunan i dammen är tämligen fattig både 2008 och 2009. Det finns få nedbrytare (gråsuggor), antagligen för att dammen ännu är så ny att något organiskt skikt inte har hunnit utbildas på botten. Men för att vara en så ny miljö har många arter redan hittat hit, som t.ex. trollsländor och flicksländor. Bottenfaunan kommer antagligen med tiden att bli rikare både om vi ser till artantal och individantal.

Byggandet av dammen har inneburit att den biologiska mångfalden har ökat i området, särskilt bland fåglarna, men vi har även fått höra av många besökare hur tilltalande och uppskattat det är att stanna en stund vid Hästa groddamm.

Figur 1. Hästa groddamms placering på Järvafältet.

BAKGRUND

CONEC konsulterande ekologer har fått i uppdrag att följa hur det biologiska livet har utvecklats i den nyanlagda groddammen vid Hästa.

Områdets växt- och fågelliv har undersökts tidigare. Växtlivet inventerades i september 2005 av Sonia Eriksson, innan dammen byggts. Fågellivet inventerades maj till mitten av juni 2007 av Dan Andersson precis när Hästa damm var nyanlagd. Motsvarande inventeringar genomfördes under 2008 och 2009, fågellivet under maj - mitten av juni och växter i mitten av juli/augusti. Vid besöket i juli/augusti undersöktes även bottenfaunan i dammen. Fåglarna har inventerats av Dan Andersson och växter och bottenfauna av Sonia Eriksson och Hans-Georg Wallentinus.

HÄSTA GRODDAMM

Den våtmark som är belägen vid Hästa gård kallas för Hästa groddamm och försörjs med dräneringsvatten som pumpas upp från en el- och teletunnel intill Hästa gård. Vattnet leds till dammen via dikessystemet. Utloppet leder till Igelbäcken. Volymen som pumpas upp är ca 40 kubikmeter per dygn.

Dammen har byggts som en grund damm med flacka kanter, medan lutningen under vattnet är tämligen brant. Kring dammen har sand lagts ut och gräsfröblandning såtts in. En parkbänk finns på stranden.

Där Hästa damm anlades fanns 2005, vid växtinventeringen se figur 2, huvudsakligen åkermark och öppna diken. När groddammen byggdes 2007 grävdes dammen där dike B och C går samman.

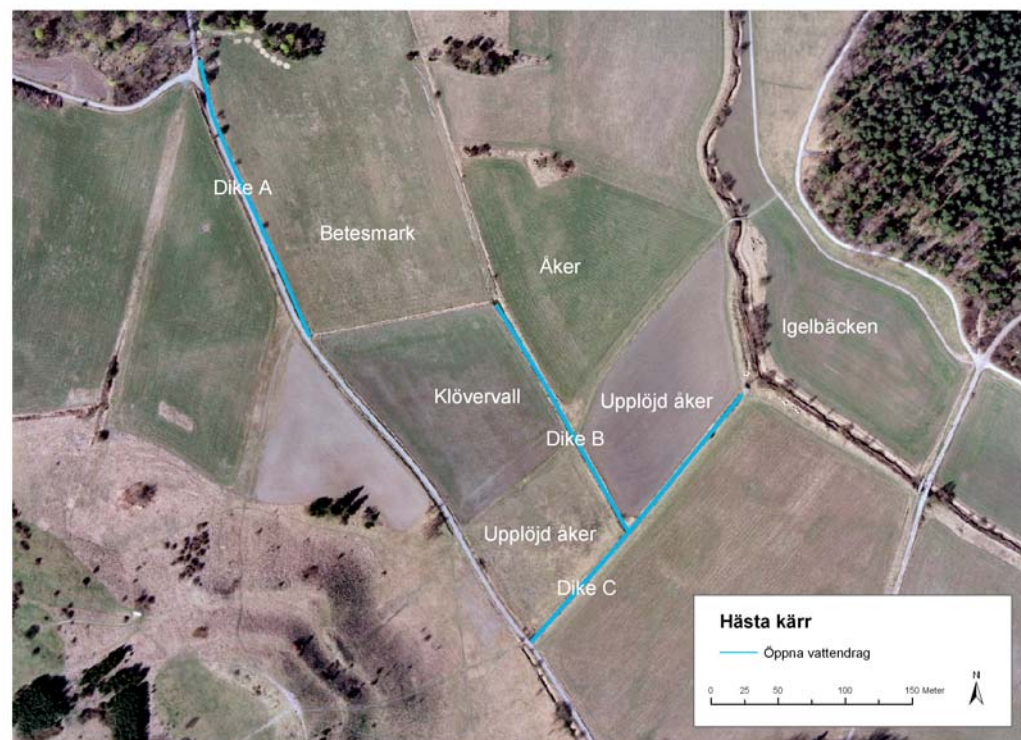
Kring Hästa groddamm utgörs omgivningarna av åkermark där en del spannmål och lite vall odlas. I nära anslutning till dammen finns också Granholms-toppen, en övervuxen masseponi med mycket ogräs och en del rosväxter, vilket är en bra miljö för många fåglar. Det finns också skogsholmar i jordbrukslandskapet som gynnar en del fågelarter.

INVENTERINGSMETODER

Växter

Växterna inventerades översiktligt med beskrivning av växtsamhällen och kärlväxternas täckningsgrad noterades i en tregradig skala, 1 = enstaka, 2 = tämligen allmän, 3 = dominerande. Vid inventeringen 2005 besöktes området 12 och 20 september och under inventeringen 2008 19 augusti. Under 2009 besöktes området 29 juli.

Vid inventeringen 2005 hade flera gräs tappat fröna varför en del arter var svårbestämda. Kaveldunen var huvudsakligen sterila varför artbestämningen kan vara osäker. Vid inventeringen i juli 2009 var det lättare att artbestämma växterna.

Figur 2. Området 2005 innan Hästa groddamm byggdes. Dammen ligger där dike B och C möts.

Fåglar

Fågelfaunan inventerades av Dan Andersson sammanlagt 10 ggr och häckningskriterierna noterades i en 20-gradig skala. Vid inventeringen 2007 besöktes området 3, 7, 11, 21 och 28 maj samt 1, 5, 7, 9 och 11 juni. Vid första tillfället 3 maj gjordes ingen regelrätt inventering utan området rekognoserades bara. Under 2008 inventerades området 8, 13, 15, 20, 22, 27 och 29 maj samt 3, 5 och 11 juni. Under 2009 gjordes inventeringarna 4, 8, 12, 15, 19, 22, 26 och 29, maj samt 1 och 5 juni, I samband med inventeringarna inventerades även Skogvaktarkärret.

Det finns flera olika metoder att inventera fåglar på. Dan valde att göra en häckfågeltaxering, liksom 2007, eftersom den fungerade bra och har visat sig lämplig för detta område.

Nackdelen är att det bara ger ett mått på artsammansättningen och inte på individtätheten. Denna har i viss mån uppskattats ungefärligt. Det viktigaste är ändå att få en uppfattning om artsammansättning även om individtäthet också är viktigt när man undersöker effekterna av en våtmarksrestaurering. Eftersom området inte är så stort fungerar det bäst att ta ut egna, slumpmässigt valda punkter, och arbeta inom dessa. På detta sätt hinner man med både Hästa groddamm och Skogvaktarkärret på en heldag.

Det är bäst att genomföra inventeringen så tidigt som möjligt på den ljusa delen av dygnet för vissa arter och på natten för andra. Detta har Dan försökt att efterleva så mycket som möjligt, men han har transporterat sig miljövänligt med kollektivtrafik och till fots vilket gjort det svårt att hinna ut i gryningen. Dan började vid Hästa groddamm ena gången för att växla till Skogvaktarkärret nästa gång, på så sätt får bägge lokalerna besök morgon och eftermiddag.

Vid häckfågeltaxeringen använder man sig av tre olika kategorier (Svenska Häckfågeltaxeringen): Mh Möjlig häckning, Th Trolig häckning och Sh Säker häckning. Dessa kategorier har kriterier som använts för poängberäkning i resultatredovisningen.

Kriteriepoängen är:

Tillfälliga:

1 Obs under häckningstid.

Möjlig häckning:

2 Obs under häckningstid och i lämplig biotop. 3 Sjungande hane eller andra häcklåten. 4 Par i lämplig biotop.

Trolig häckning:

5 Permanent revir (> 2dagar). 6 Spel, lekar, parning. 7 Besök vid sannolik boplats. 8 Adult upprörd, varnande för ägg eller ungar i närheten. 9 Adult med ruvfläckar.

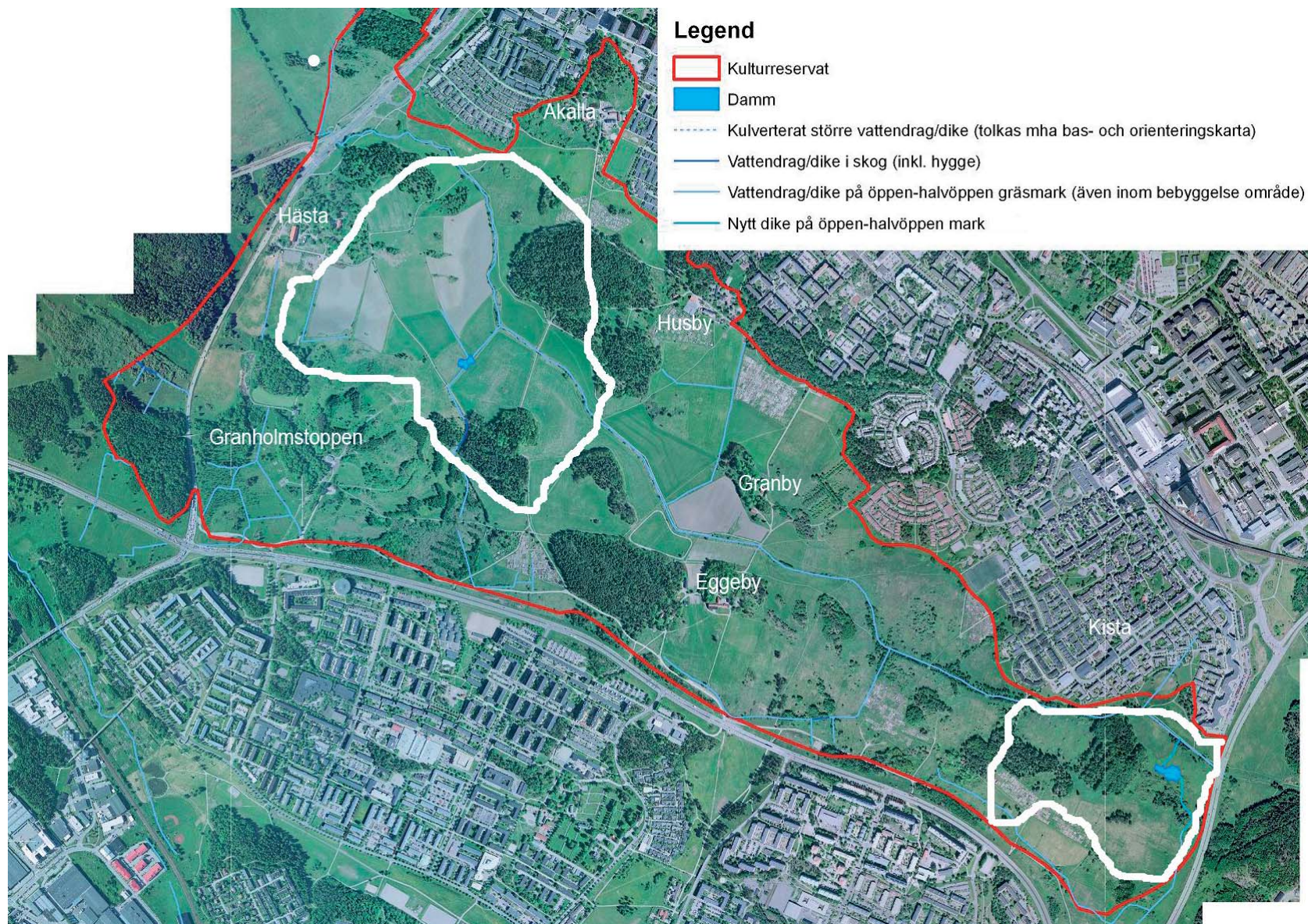
Säker häckning:

10 Bobygge, utgrävning eller uthackande av bohål (denna kategori har tidigare räknats som trolig häckning). 11 Avledningsbeteende, adult spelar skadad. 12 Använt bo påträffat. 13 Nyligen flygga ungar eller dunungar (borymmare). 14 Adult in/ut från bo som visar att boet är bebott. 15 Adult med exkrementssäckar. 16 Adult med föda till ungar. 17 Äggskal påträffade. 18 Bo där adult setts ruvande. 19 Bo där ungar hörts. 20 Bo där ägg eller ungar setts.

De samlade poängen talar också om vilken kvalitet ett område har för häckande fåglar. Höga poäng, för ett flertal arter, som normalt bara finns i våtmarker, visar om det är en, i fågelhänseende, väl fungerande våtmark.

Felkällor

Olika arter är olika svåra att få fram häckningskriterier för, om vi tar näktergal som ett exempel, kan man under en runda höra 10 - 20 olika sjungande hanar, men man får inte fram högre häckningskriterier än 4 därför att de bygger bo eller kommer med mat i terräng som försvårar upptäckt av dem. Andra arter är lättare att upptäcka t.ex. ugglor och deras tiggande ungar. En del arter anländer och påbörjar sin häckning senare än andra arter. Dessa faktorer är problem som inte kan lösas på ett enkelt sätt, man får helt enkelt acceptera en viss felmarginal.

Figur 3. Inventeringsområden kring Hästa groddamm är markerat med vitt i den vänstra delen av figuren, Skogvaktarkärret har motsvarande markering i den högra delen av figuren.

Förutom tidigare nämnda faktorer kan det hända att man missar en del arter som borde ha varit självklara. Nötväcka vid Hästa groddamm under inventeringen 2007 är en sådan art; biotopen är det inget fel på, nötväckan ville bara inte ge sig till känna.

Vissa arter har observerats men ändå inte tagits med, eftersom det är så självklart att de inte häckar här. En sådan art är t.ex. mosnäppa vid Hästa groddamm 2007; den rastade ett kort ögonblick för att i nästa stund sträcka vidare norrut.

För att jämföra hur stabil fågelfaunan är mellan två år har Jaccards likhetsindex använts:

$K_j = a/(a+b-c)$, där a = antal arter år 1, b = antal arter år 2, c = antal arter som finns bägge åren.

Bottenfauna

Bottenfaunan undersöktes 19 augusti 2008 genom sökning med hjälp av sil (maskvidd 1,2 mm). I dammen söktes efter djur på ca 20 - 30 ställen. Dessa prover är inte kvantitativa. De djur som inte kunde artbestämmas direkt konserverades med 70 % etanol för senare artbestämning. Dessa artbestämningar har gjorts av limnolog Lars Eriksson vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Ultuna. Motsvarande inventering gjordes 29 juli 2009.

RESULTAT

Växter

Dike A, B och C är normala åkerdiken som är ganska igenväxta med vass, kaveldun eller andra växter. Dike A har inte alls berörts av åtgärderna och är därför ganska ointressant i detta sammanhang. Förändringen för dike B och C mellan 2005 och 2008 är att dikena har blivit kortare då korsningspunkten

Figur 4. Dammen med vattenväxter, till höger ett kraftigt exemplar av bäckveronika.

har byggts om till en damm. Förvånansvärt stora skillnader finns dock mellan artsammansättningen mellan åren, särskilt då det gäller arter med enstaka förekomst. Detta är dock inte så intressant i detta sammanhang varför vi hänvisar till bilaga 1 för närmare information för den intresserade.

Den största skillnaden mellan 2005 och 2008/2009 är att en helt ny växtmiljö har tillkommit genom att dammen byggts. Dammen ligger öppet med bara låg vegetation runt omkring. Intrycket av groddammen är en sandstrand, då sand har lagts ut kring själva dammen. Marken är plan kring dammen, medan det är en ganska kraftig lutning från stranden ner mot maxdjupet som är ca en halv meter. Under 2009 har en hel del av sandytan växt igen av växter som snabbt etablerar sig, t.ex. klöverarter. Andra arter som har etablerat sig väl på stranden är rödtoppa, rörfilen och fackelblomster, som inte alls fanns 2008 men var vanliga 2009. Engelsk rajgräs har ökat under 2009. Slokstarr har kommit in och är vanlig längs strandkanten. Några enstaka groddplantor av vide (*Salix* sp.) hittades också vid stranden. Dessa kan behöva hållas efter för att inte karaktären av dammen ska ändras till att omges av buskar.

I själva dammen växte 2008 vanlig igelknopp och ryltåg ganska rikligt, i övrigt är vegetationen gles med enstaka exemplar av svalting, klolånke (*Cal-*

litriche hamulata), bladvass, säv, skogssäv och bäckveronika. En hel del grönalger (*Cladophora*-typ) fanns i vattnet vid besökstillfället i augusti 2008. I strandkanten hittades bl.a. kabbleka tillsammans med åkerogräs som åker-tistel och åkerfräken. Under 2009 dominerar svalting, gropnate, ryltåg och borststräfsa (*Chara apsera*) i dammen. Grönalgerna var 2009, åtminstone vid besökstillfället, inte så dominerande som 2008, antagligen för att det är en tätare vegetation i vegetationen som kan ta upp näringen. Vanlig igelknopp har däremot minskat i antal 2009.

I dammen/strandplanterades hundstarr (*Carex nigra*), flaskstarr (*Carex rostrata*), knappsäv (*Elocharis palustris*), gul svärdslilja och fackelblomster. Ingen av de första arterna har kunnat återfinnas, men 2009 var fackelblomster vanlig. Om detta är resultat av att pluggplantorna har överlevt på något sätt eller om det beror på frösädd utifrån är svårt att veta. För en del arter kan det ha varit för sent på året för att man skulle kunna hitta dem, som t.ex. knappsäv, men troligt är att de flesta plantorna helt enkelt har blivit nedtrampade av människor eller hundar. Det är mycket populärt att stanna och rasta vid dammen och slitaget blir säkert hårt nära stranden. En gräsfröblandning med inslag av ängsväxter har såtts. På stranden hittades därför engelskt rajgräs och timotej (odlad), som är insådda.

Figur 5. Några fåglar vid strandkanten av groddammen. Till vänster sånglärka, i mitten gräsandshane och tofsvipa, till höger mindre strandpipare.

Fåglar

En stor del av Igelbäckens kulturresevat utgörs av öppen mark som brukas på något sätt, en mindre del utgör blandskog med olikåldriga träd, en del inte äldre än 30 år, liksom en del riktigt gamla fina tallar och granar. Kring själva dammen är det ett öppet jordbrukslandskap med åkrar och vallar. Längre bort, vid Granholmstoppen, ca 500 m från dammen, sluter sig landskapet och skogsdungarna tar vid mer och mer.

Innan själva fågelinventeringen inleddes 2007 satte Dan upp en lista på tänkbara arter genom att jämföra med liknande marker. Kring själva dammen kan man förvänta sig att det framförallt är arter som gillar öppna marker som häckar närmast dammen, medan många andra arter kan tillkomma i omgivningarna. Det öppna landskapet kan också locka till sig rastande eller födosökande fåglar. Med facit i hand överraskade resultatet både när det gäller det höga antalet arter som noterats, och de höga häckningspoäng som uppnåts. Både vanliga arter och några lite mer ovanliga har noterats.

Figur 6. Skogsduva.

Fåglar är bra indikatorer på hur det är ställt i miljön. Om man tänker på att Hästa groddamm ligger ”insprängd” i tätbebyggelse kan man lätt konstatera att den har en förhållandevis hög diversitet av olika arter, och därmed också ett högt naturvärde.

Två arter som direkt kan knytas till den öppna miljön kring dammen är sånglärka och ängspioplärka som häckar i öppna marker. Tofsvipa är en annan art som både är knuten till den öppna miljön och våtmarken. Säker häckning kunde konstateras 2007, 2008 och 2009 för alla tre arterna.

Kanadagåsen hittade snabbt till groddammen och 2008. År 2009 fick den ett antal gässlingar. Gräsand häckade både 2007, 2008 och 2009.

Mindre strandpipare besökte området 2007, men spelflög ett antal gånger över området 2008 (trolig häckning) och under 2009 häckande den säkert vid

dammen. Den mindre strandpiparen är en art som väldigt snabbt hittar till nya dammar, grustag eller liknande för att efter några år överge lokalen.

Vid inventeringen 2007 hittades totalt 50 arter med häckningsindicier, varav 35 arter med säker häckning, 3 med trolig häckning och 12 med möjlig häckning. Motsvarande siffror under 2008 var; totalt 53 arter varav 39 arter med säker häckning, 3 trolig häckning och 11 möjlig häckning. För 2009 blev antalet arter 55 varav 36 arter med säker häckning, 4 med trolig häckning 15 med möjlig häckning.

Vid inventeringen 2007 fick Hästa 627 poäng enligt det poängräkningssystem där varje art kan få högst 20 poäng, under inventeringen 2008 blev resultatet 802 poäng. Detta är en höjning mellan åren med 175 poäng vilket är mycket. För 2009 blev det 670 poäng.

Antalet arter med häckningsindicier på 5 eller högre (trolig + säker häckning) har jämförts mellan åren med hjälp av Jaccards likhetsindex. Den likhet som finns mellan 2007 och 2008 är 0,79. Jämförs Hästa-tabellerna 2007 och 2008 visar de att inte mindre än 10 arter har tillkommit som troliga eller säkra häckare, medan fem arter försvunnit. Bland tillkomna arter märks mindre strandpipare och kanadagås, medan större strandpipare, sparvhök och tornfalk inte är kvar 2008. Tornfalken är sannolikt samma par som 2008 häckade vid Skogvaktarkärret. Om åren 2008 och 2009 jämförs är värdet 0,87. Under 2009 har sex arter tillkommit; gräsand, dubbeltrast, ärtsångare, trädgårdssångare, svarthätta och nötväcka, medan sju arter försvunnit; hornuggla (2009 har generellt sett varit ett dåligt år för ugglor), trädpiplärka, stenskvätta, buskskvätta, tofsmes, gråsparv och steglits.

Antalet arter som kan ha lockats till området genom dammens tillkomst är för alla tre åren 18 st., av dessa är sex arter troliga eller säkra häckfåglar något av åren (troliga eller säkra häckare har kursiverats - år som trolig eller säker häckare anges efter artnamnet (*häger*, *kanadagås* (2008, 2009), *gräsand* (2009), *brun kärrhök*, *mindre strandpipare* (2008, 2009), *större strandpipare* (2007), *tofsvipa* (2007, 2008, 2009), *skogssnäppa*, *grönben*, *dvärgmås*, *skratmås*, *fiskmås*, *silltrut*, *gråtrut*, *sävsångare*, *kärrensångare*, *ängspiplärka* (2009 vid dammen) och *gulär*la).

De summapoäng som uppnåddes under olika inventeringsdagar varierar kraftigt. Väderläge och tidpunkt spelar stor roll för resultatet. Genom att området inventerats vid tio tillfällen varje år bör tillfälligheter inte ha påverkat resultatet. Under 2007 varierade resultaten mellan 19 poäng 5/5 och 252 poäng 7/6. Under 2008 varierade resultatet mellan 6 poäng 11/6 och 260 poäng 20/5. Den 11/6 var det nattlyssning, då det endast var en spelande morkulla som gav några poäng. Det höga resultatet 20/5 visar hur väderberoende fågeltaxering är, då denna inventeringsdag startade i Skogvaktarkärret där det spöregnade och det blev det sämsta resultatet för Skogvaktarkärret under hela perioden. När Hästa inventerades senare samma dag hade vädret blivit bättre och årets högsta resultat uppnåddes! Resultatet 2009 varierade mellan 0 och 259. Den sämsta dagen var 22/5 då det regnade så intensivt att det inte var någon mening att bedöma häckningen. Den bästa dagen var den 26/5 då 259 poäng up-

Figur 8. Hane gulär.

pnåddes, men värt att notera är att redan den 4/5 uppnåddes 239 poäng vilket får anses som en hög siffra så tidigt på säsongen.

Om vi jämför resultatet med en inventering i liknande våtmarker på t.ex. Södertörn skulle häckningssiffrorna stå sig ganska bra, dvs de nya våtmarkerna på Järvafältet har en relativt rik häckfågelfauna.

Vid häckfågelinventeringen inventerades även Skogvaktarkärret så områdena mellan våtmarkerna besöktes också. Avståndet mellan Hästa groddamm och Skogvaktarkärret är ca tre kilometer, och biotoperna däremellan är stundtals mycket fina med betade ängar, hagmarker, stora slånbuskage, ädellövskogar, våtmarker mm. Dessa marker hyser en god fågelfauna. Vid Eggeby gård som ligger nästan mitt emellan lokalerna uppehöll sig vid ett flertal tillfällen en gulärlehona som utnyttjade hästtagarna för födosök. Gulärulan är en art som är ovanlig i Stockholms kommun och tycks gå tillbaka kraftigt i antal på flera håll i landet. Häger utnyttjar Igelbäcken för födosök vid ett flertal platser.

Framtida utveckling

Eftersom dammen ligger så öppet i terrängen och det kommer många besökare med lösspringande hundar, kan det vara svårt för fåglarna att lyckas med häckningen. Det är troligen därför vanliga arter, som gräsand och kanadagås som tål störningar lyckas häcka här.

Det stora tillskottet för fågellivet har dammen antagligen istället som vatten- och födoresurs för arter i närheten (t.ex. för duvor, se figur 6), men också som en rastlokal under vår och höst. Dammens placering så öppet i terrängen gör den till en lämplig rastlokal för framförallt gäss och kanske en del vadare. Eftersom dammen är liten kommer dock antalet individer aldrig att vara så stort som i t.ex. de kända fågellokalerna Hjälvstaviken eller Angarnssjöängen. För att dammen ska förbli en bra rastlokal fordras dock att den inte tillåts att växa igen.

Bottenfauna

Den bottenfauna som hittades var både art- och individfattig. Vanligast förekommande arter var sötvattensgråsugga och dammsnäcka. Övriga arter

förekom i enstaka exemplar; trollsländelarv (gruppen egentliga trollsländor), posthornsnäcka, sötvattensmärla, nattslända och fjädermygglarv.

Vid inventeringstillfället 2008 flög blå flicksländor och röda trollsländor (typ ängstrollsländor) över dammen, dock oklart vilka arter.

Framtida utveckling

På sikt kommer bottenfaunan i dammen att öka särskilt då det gäller individantalet. Speciellt kommer sötvattensgråsuggor, som är nedbrytare, att bli vanliga när ett organiskt skikt har bildats på botten. Under 2009 hade fortfarande ingen organiskt skikt utbildat sig i dammen utom på några enstaka ställen.

Figur 8. Ormvråk häckar utanför området, men använder Hästaområdet för födosök.

Övriga djur

Grodyngel sågs av Dan i Hästa groddamm 2007. I Hästa groddamm sågs 2007 en gädda och 2009 såg Sonia och Hans-Georg en ung gädda och hörde plask på några ställen. Så tyvärr verkar gäddan ha etablerat sig i dammen.

DISKUSSION

Växter

Den stora förändringen mellan 2005 och 2008 är tillkomsten av dammen och miljön kring den. Växter som finns i dammen eller på strandkanten har huvudsakligen hittat dit själva och är inte ovanliga i denna typ av miljö. Damm-miljön som sådan innebär dock ett tillskott i kulturresevatet. Förekomsten av grönslick 2008 visar att vattnet är näringsrikt.

Framtida utveckling

Eftersom dammen är grund kommer växtligheten att öka alltmer och kommer till slut att växa igen om inte den sköts. Risken är annars att det bara blir ett bladvass- eller kaveldunshav av groddammen. Förekomsten av groddplantor av viden visar även att omgivningen kring dammen växer igen på sikt om inte markerna slås då och då. Tyvärr är det svårt att få en förökning av groddjur nu när gäddan har etablerat sig i dammen om man inte kan fånga dem.

Fåglar

När det handlar om fåglar har vi genom byggandet av dammen uppnått många positiva effekter. Säker häckning av gräsand, kanadagås och tofsvipa är direkta effekter av dammens existens. Häckningsförsöken av större strandpipare (2007) och mindre strandpipare (2008), är andra effekter.

De nya våtmarkerna kommer att ha särskilt stor betydelse under torra somrar eftersom det förhoppningsvis alltid kommer att finnas tillgång till vatten där. Under inventeringen 2007 i mitten/slutet på maj var det väldigt torrt i markerna. Dan lade då märke till hur flertalet arter utnyttjade groddammen som vattenreservoar, bl.a. vid ett tillfälle då ett femtiotal skogsduvor, som födosökte på åkrarna runt i kring Hästa, flög till groddammen i omgångar för att dricka vatten. Även 2009 var väldigt torrt i maj och många arter utnyttjade även då dammen som dricksvattenreservoar.

Som rastlokal har den också en stor betydelse. Norr om Stockholm finns stora rastlokaler för vadarfåglar i Angarnområdet och Hjälstaviken men även Säbysjön. Dessa behöver kompletteras med fler vadarlokaler närmare stan. Söder om Stockholm har vi inte många rastlokaler för dessa arter alls. Vid Hästa groddamm iaktogs rastande mindre strandpipare och mosnäppa 2007. Besökare vid dammen berättade också att ett stort antal kanadagäss rastade där sensommaren 2008.

Störningar

Våtmarkernas placering på södra Järvafältet inklämt mellan Kista-Akalla och Rinkeby-Hjulsta innebär att de utsätts för relativt stora störningar från människor. Framför allt utgör lösa hundar ett allvarligt problem i området. Dan har vid flera tillfällen sett lösa hundar ge sig på fåglar och blev även angripen av en hundägare vid ett tillfälle 2008.

Under 2009 hittade Dan vid flera tillfällen spår av kamphundsträning vid samma dunge där duvhöken låg och ruvade. En död katt hittades som var helt söndersliten av hundbett, polisen kontaktades.

På Granholmstoppen har man tagit ner större delen av de robuskar som fanns där 2007 och 2008 för att ge plats åt de skärmflygare som slänger sig ut från toppen. Törnsångare hade där sitt stora fäste och har minskat i antal efter röjningen men de finns fortfarande kvar i den ena kanten.

Bottenfauna

Bottenfaunan är art- och individfattig och antagligen ännu inte utvecklad ordentligt, då botten huvudsakligen fortfarande består av oorganiskt material som lera. De arter som har hittats är inte på något sätt märkvärdiga utan visar på en typisk dammiljö. Det är dock intressant att notera att eftersom sötvattensmärla påträffades kan miljön inte vara syrefri.

SLUTSATSER

Har de varit värt kostnaden att bygga groddammen? Vi tycker det.

Den biologiska mångfalden har ökat inom området och dammen har inneburit tillgång till en ny miljö för vattenväxter, groddjur och bottenfauna. På fågel-sidan är det några arter, kanadagås och gräsand, som har utnyttjat dammen som häckningsmiljö, men dammen har också en dragning som rastlokal för ett antal fågelarter och inte minst som vattenresurs torra somrar.

Miljön kring dammen är mycket uppskattad av många människor som promenerar i området och som passar på att vila en stund här, samtidigt som de tittar ut över det öppna landskapet, på gässlingarna eller gräsandsungarna.

UNDERLAGSMATERIAL

Exploateringskontoret. Stockholms stad 2008. *Groddamm vid Hästa.*

CONEC - Konsulterande Ekologer.

Exploateringskontoret. Stockholms stad 2008. *Förändringar i Skogvaktarkärret efter dammbygget.* CONEC - Konsulterande Ekologer.

Markkontoret. Stockholms stad. 2005. *Dokumentation av Skogvaktarkärret och Hästa damm.* CONEC - Konsulterande Ekologer.

Miljöförvaltningen. Stockholms stad. 2007. *Häckfågeltaxering vid Skogvaktarkärret och Hästa Groddamm 1/5 - 15/6 2007.* Dan Andersson.

Svensson, S., Svensson, M. och Tjernberg, M. 1999. *Svensk fågelatlas.* Sveriges Ornitologiska Föreningen, Artdatabanken och Lunds universitet.

BILAGOR

Bilaga 1 - Växter

Bilaga 2 - Fåglar

Bilaga 3 - Bottenfauna

Figur 9. Blodröd ängstrollslända på hundäxing.

Dammen vid Hästa med strandzonen				
Svenska	Latin	2008	2009	Kommentar
Rölleka	<i>Achillea millefolium</i>	0	1	
Svalting	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	1	3	
Knylhavre	<i>Arrhenatherum elatius</i>	0	1	
Klolånke	<i>Callitriche hamulata</i>	1	1	
Kabbleka	<i>Caltha palustris</i>	1	1	
Grönstarr	<i>Carex demissa</i>	0	1	
Plattstarr	<i>Carex disticha</i>	0	1	
Slokstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	0	2	
Borststråfse	<i>Chara aspera</i>	0	3	
Cikoria	<i>Cichorium intybus</i>	0	1	
Åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	1	1	
Vägtistel	<i>Cirsium vulgare</i>	0	1	
Grönslick	<i>Cladophora sp.</i>	3	2	
Backnejlika	<i>Dianthus deltoides</i>	0	1	
Rosendunört	<i>Epilobium hirsutum</i>	1	1	
Åkerfräken	<i>Equisetum arvense</i>	1	1	
Sjöfräken	<i>Equisetum fluviatile</i>	0	1	
Rödsvingel	<i>Festuca rubra</i>	0	1	
Hampdån	<i>Galeopsis speciosa</i>	0	1	
Stormåra	<i>Galium album</i>	0	1	
Äkta johannesört	<i>Hypericum perforatum</i>	0	1	
Gul svärdslija	<i>Iris pseudacorus</i>	0	1	
Ryltåg	<i>Juncus articulatus</i>	2	3	
Prästkrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>	0	1	
Engelskt rajgräs	<i>Lolium perenne</i>	2	3	insådd
Käringtand	<i>Lotus corniculatus</i>	0	1	
Topplösa	<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	0	1	
Strandklo	<i>Lycopus europaeus</i>	1	1	
Fackelblomster	<i>Lythrum salicaria</i>	0	2	

Dammen vid Hästa med strandzonen				
Svenska	Latin	2008	2009	Kommentar
Åkermynta	<i>Mentha arvensis</i>	0	1	
Äkta förgätmigej	<i>Myosotis scorpioides</i>	1	1	
Rödtoppa	<i>Odontites vulgaris</i>	0	2	
Rågvallmo	<i>Papaver dubium</i>	0	1	
Vattenpilört	<i>Persicaria amphibia</i>	0	1	
Rörflen	<i>Phalaris arundinacea</i>	0	2	
Timotej	<i>Phleum pratense</i>	1	1	insådd
Bladvass	<i>Phragmites australis</i>	1	1	
Groblad	<i>Plantago major</i>	0	1	
Vitgröe	<i>Poa annua</i>	0	1	
Gropnate	<i>Potamogeton berchtoldii</i>	1	3	
Gåsört	<i>Potentilla anserina</i>	1	1	
Vattenmöja	<i>Ranunculus aquatilis</i>	0	1	
Revsmörblomma	<i>Ranunculus repens</i>	1	1	
Ängssyra	<i>Rumex acetosa</i>	0	1	
Krusskräppa	<i>Rumex crispus</i>	0	1	
Vide	<i>Salix sp.</i>	0	1	grodplanta
Säv	<i>Schoenoplectus lacustris</i>	1	1	
Skogssäv	<i>Scirpus sylvaticus</i>	1	0	
Svinmolke	<i>Sonchus asper</i>	0	1	
Vanlig igelknopp	<i>Sparganium emersum</i>	2	1	
Knölsyska	<i>Stachys palustris</i>	0	1	
Maskros	<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>	0	1	
Ängshaverrot	<i>Tragopogon pratensis</i>	0	1	
Alsikeklöver	<i>Trifolium hybridum</i>	0	1	
Skogsklöver	<i>Trifolium medium</i>	0	1	
Rödklöver	<i>Trifolium pratense</i>	0	1	
Vitklöver	<i>Trifolium repens</i>	0	1	

Dammen vid Hästa med strandzonen				
Svenska	Latin	2008	2009	Kommentar
Baldersbrå	Tripleurospermum perforatum	0	1	
Hästhov	Tussilago farfara	0	1	
Bäckveronika	Veronica beccabunga	1	1	

Dike A					
Svenska	Latin	2005	2008	2009	Kommentar
Rölleka	<i>Achillea millefolium</i>	0	1	1	
Småborre	<i>Agrimonia eupatoria</i>	0	0	1	
Storven	<i>Agrostis gigantea</i>	1	1	0	
Backlök	<i>Allium oleraceum</i>	0	1	1	
Ängskavle	<i>Alopecurus pratensis</i>	0	0	1	
Hundkex	<i>Anthriscus sylvestris</i>	1	0	0	
Knylhavre	<i>Arrhenatherum elatius</i>	2	3	3	
Snårvinda	<i>Calystegia sepium</i>	0	1	0	
Stjärnstarr	<i>Carex echinata</i>	0	1	0	
Åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	2	2	2	
Åkervinda	<i>Convolvulus arvensis</i>	0	0	2	
Hundäxing	<i>Dactylis glomerata</i>	2	2	1	
Tuvtåtel	<i>Deschampsia cespitosa</i>	0	2	1	
Amerikansk dunört	<i>Epilobium adenocaulon</i>	0	1	2	
Mjölkört	<i>Epilobium angustifolium</i>	1	0	0	
Åkerfräken	<i>Equisetum arvense</i>	0	1	0	
Rörsvingel	<i>Festuca arundinacea</i>	2	1	1	
Stormåra	<i>Galium album</i>	1	1	1	
Gulmåra	<i>Galium verum</i>	0	0	1	
Nejlikrot	<i>Geum urbanum</i>	0	0	1	
Ryltåg	<i>Juncus articulatus</i>	0	1	1	
Gulvial	<i>Lathyrus pratensis</i>	0	1	2	
Humleluzern	<i>Medicago lupulina</i>	0	0	1	
Rörflen	<i>Phalaris arundinacea</i>	0	1	2	
Timotej	<i>Phleum pratense</i>	1	1	1	
Smågröe	<i>Poa c.f. irrigata</i>	0	0	1	
Ängsgröe	<i>Poa pratensis</i>	0	0	1	
Femfingerört	<i>Potentilla argentea</i>	0	0	1	
Kråkklöver	<i>Potentilla palustris</i>	0	0	1	
Revfingerört	<i>Potentilla reptans</i>	1	1	1	

Dike A					
Svenska	Latin	2005	2008	2009	Kommentar
Revmörblomma	Ranunculus repens	0	0	1	
Kruskräppa	Rumex crispus	0	1	1	
Tomtskräppa	Rumex obtusifolius	1	0	0	
Åkermolke	Sonchus arvensis	1	0	0	
Maskros	Taraxacum sect. Ruderalia	0	1	1	
Ängshaverrot	Tragopogon pratensis	0	0	1	
Skogsklöver	Trifolium medium	0	1	1	
Hästhov	Tussilago farfara	1	1	1	
Bredkaveldun	Typha latifolia	1	1	1	
Brännässla	Urtica dioica	0	1	0	
Bäckveronika	Veronica beccabunga	1	1	2	

Dike B					
Svenska	Latin	2005	2008	2009	Kommentar
Rödven	<i>Agrostis capillaris</i>	0	0	1	
Storven	<i>Agrostis gigantea</i>	0	1	1	
Svalting	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	0	1	1	
Knylhavre	<i>Arrhenatherum elatius</i>	0	0	1	
Kabbleka	<i>Caltha palustris</i>	0	1	1	
Hampa	<i>Cannabis sativa</i>	0	1	0	
Vasstarr	<i>Carex acuta</i>	2	2	0	
Plattstarr	<i>Carex disticha</i>	0	1	1	
Åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	2	1	1	
Hundäxing	<i>Dactylis glomerata</i>	2	1	1	
Mjölkört	<i>Epilobium angustifolium</i>	1	0	0	
Rosendunört	<i>Epilobium hirsutum</i>	3	2	1	
Luddunört	<i>Epilobium parviflorum</i>	0	1	0	
Rörsvingel?	<i>Festuca arundinacea</i>	1	0	0	
Älgört	<i>Filipendula ulmaria</i>	2	1	1	
Hampdån	<i>Galeopsis speciosa</i>	0	0	1	
Stormåra	<i>Galium album</i>	0	1	1	
Jättegröe	<i>Glyceria maxima</i>	2	0	0	
Ryltåg	<i>Juncus articulatus</i>	1	1	1	
Strandlysing	<i>Lysimachia vulgaris</i>	0	1	0	
Fackelblomster	<i>Lythrum salicaria</i>	0	0	1	
Vattenpilört	<i>Persicaria amphibia</i>	0	1	1	
Rörflen	<i>Phalaris arundinacea</i>	0	1	2	
Bladvass	<i>Phragmites australis</i>	3	3	3	
Ängsgröe	<i>Poa pratensis</i>	1	1	1	
Vattenmöja	<i>Ranunculus aquatilis</i>	1	2	2	
Vide	<i>Salix sp.</i>	0	0	1	groddplanta
Besksöta	<i>Solanum dulcamara</i>	0	0	1	
Åkermolke	<i>Sonchus arvensis</i>	1	0	0	
Hästhov	<i>Tussilago farfara</i>	0	0	1	

Dike B					
Svenska	Latin	2005	2008	2009	Kommentar
Smalkaveldun	<i>Typha angustifolia</i>	3	2	2	
Bredkaveldun	<i>Typha latifolia</i>	3	0	0	
Bäckveronika	<i>Veronica beccabunga</i>	0	1	1	

Dike C					
Svenska	Latin	2005	2008	2009	Kommentar
Storven	<i>Agrostis gigantea</i>	0	1	1	
Svalting	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	1	2	2	
Grenrör	<i>Calamagrostis canescens</i>	0	1	1	
Klölänke	<i>Callitriche hamulata</i>	0	1	0	
Vasstarr	<i>Carex acuta</i>	1	2	3	
Plattstarr	<i>Carex disticha</i>	1	1	2	
Slokstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	1	0	1	
Flaskstarr	<i>Carex rostrata</i>	0	2	1	
Åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	0	0	1	
Kärrdunört	<i>Epilobium palustre</i>	0	1	0	
Luddunört	<i>Epilobium parviflorum.</i>	0	1	1	
Sjöfräken	<i>Equisetum fluviatile</i>	0	1	1	
Kärrfräken	<i>Equisetum palustre</i>	0	0	1	
Vattenmåra	<i>Galium palustre</i>	0	1	0	
Ryltåg	<i>Juncus articulatus</i>	0	1	3	
Veketåg	<i>Juncus effusus</i>	0	1	0	
Andmat	<i>Lemna minor</i>	1	1	0	
Strandklo	<i>Lycopus europaeus</i>	2	3	1	
Strandlysing	<i>Lysimachia vulgaris</i>	2	2	2	
Fackelblomster	<i>Lythrum salicaria</i>	1	2	1	
Äkta förgätmigej	<i>Myosotis scorpioides</i>	0	1	0	
Rörflen	<i>Phalaris arundinacea</i>	0	1	0	
Gropnate	<i>Potamogeton berchtoldii</i>	0	0	2	
Stor igelknopp	<i>Sparganium erectum</i>	0	1	0	
Baldersbrå	<i>Tripleurospermum perforatum</i>	0	0	1	
Hästhov	<i>Tussilago farfara</i>	0	0	1	
Bredkaveldun	<i>Typha latifolia</i>	3	3	3	

Hästa groddamm				
	2007	2008	2009	
Fågelart	Kriterium	Kriterium	Kriterium	Kommentar
Häger	tillf.	tillf.	tillf.	Tillfällig besökare, men nyttjar dammen till födosök
Kanadagås		20	20	Fick gässlingar 2008 och 2009 (8 ungar 2009 men en dog efter en vecka, kanske tagen av duvhök).
Brunand			4	Ett par i dammen under en hel dag mitt i häckningssäsongen
Gräsand	tillf.	4	20	Häcker troligen vid Igelbäcken. Flera ungar två kullar 2009.
Brun kärrhök	tillf.		tillf.	På besök från Säbysjön 2007. Observerad under växtinventeringen 2009.
Duvhök	16	16	18	1 par med föda flertal gånger mot Eggeby gård. Hona på bo 2009.
Sparvhök	16		2	Observerades under häckningstid i dungen SO om Akalla.
Ormvråk			2	Häcker ganska nära Hästa gård och ses regelbundet.
Bivråk		tillf.		Samma individ observerades 2 gånger över skogen vid Akalla.
Lärkfalk			2	Sågs vid ett tillfälle i dunge nära dammen samt jagande över dammen.
Tornfalk	16	tillf.	2	1 par jagade över området, troligen de från Skogvaktarkärret. Under 2009 jagar de regelbundet över området och häcker på nära håll.
Fasan	20	20	20	Vanlig 2007, 4 revirhävdande tuppar. Vanlig 2008, 2 höns på rede. Ett rede med hopsamlade ägg påträffades 2009.
Mindre strandpipare	tillf.	6	11	På tillfälligt besök från Skogvaktarkärret 2007. 2 hanar 1 hona spelflög ett flertal gånger över området 2008. 2009 sågs de på en åker norr om dammen och även vid Eggeby gård där de parade sig.
Större strandpipare	6			1 ex spelflygande över dammen 2007.
Tofsvipa	11	20	20	1par 2007, 1 par hona på ägg med varnande hane 2008, ett rede NV om dammen 2009.
Dvärgmåså	tillf.			Rastande från Säbysjön 2007.
Grönben		tillf.		Födosökte 2008 ett flertal gånger.
Skogssnäppa		tillf.		Födosökte 2008 vid ett par tillfällen.
Morkulla		6	6	Spelflygande över området och dammen både 2008 och 2009.
Skrattmåså	tillf.	tillf.	tillf.	Rastande från Säbysjön men sågs mycket mer frekvent 2009 än tidigare.
Fiskmåså	tillf.	tillf.	tillf.	1 par häcker vid Akalla by. Sågs mer frekvent 2009 än tidigare år.
Skogsduva	14	20	20	2 par häcker, 1 vid toppen, 1 vid Hästa gård 2007 och 2008. Under 2009 häcker de dels i dungen vid Hästa gård dels i dungen SO om Granholmstoppen.
Ringduva	20	20	20	2 par 2007, 3 par 2008. De häcker vid dungen söder om dammen.

Hästa groddamm				
	2007	2008	2009	
Fågelart	Kriterium	Kriterium	Kriterium	Kommentar
Silltrut	tillf.	tillf.	tillf.	Rastande 2007 och 2008. 2009 häckar de söder om Akalla by.
Gråtrut	tillf.	tillf.	tillf.	Rastande. De häckar i Akalla by besöker dammen regelbundet.
Hornuggla	16	20		Ruvande i gammalt kråkbo 2008.
Tornseglare	tillf.	tillf.	tillf.	Häckar i Akalla by besöker dammen regelbundet.
Gröngöling	20	20	10	1 par. De kommer med bomaterial 2009, men hittade inte boet.
Spillkråka	2			
Större hackspett	20	20	20	2 par 2007 och 2008, men häckar på tre ställen 2009.
Sånglärka	20	20	20	Minst 4 par 2007 och 4 par 2008. 2009 ca 10 par vilket får ses som extremt bra.
Ladusvala	tillf.	tillf.	tillf.	Häckar säkert vid Hästa gård jagar och dricker regelbundet vid dammen.
Hussvala	tillf.	tillf.	tillf.	Häckar i Akalla och dricker regelbundet i dammen.
Trädpiplärka	16	20	4	2007 minst 5 par, 2008 minst 3 par och 2009 färre än tidigare år.
Ängspiplärka	16	20	10	1 par 2007. 3 par 2008 både i anslutning till dammen och på Granholmstoppen. 2009 bo-bygge vid dammen.
Gulärta			tillf.	En hona födosökte 2009 en hel dag vid dammen.
Sädesärta	16	16	10	2 par både 2007 och 2008. 2009 bobygge vid Hästa gård.
Gärdsmyg			3	En hane sjöng 2009 vid dungen söder om dammen.
Rödhake	16	20	20	4 par 2007, 2 par 2008. 2009 häckar på flera ställen.
Näktergal	3	3		Endast sjungande vid ett par tillfällen 2007 och 2008.
Stenskvätta	4	10	4	Hästa gård nedre delen av betesmarken nära slåttervallen 2 hanar + 1 hona 2007 och 2008. Trolig häckning 2009 100 m SO Hästa gård.
Buskskvätta	tillf.	10	2	1 par observerat vid 2 tillfällen 2007. 1 par med bomaterial 2008. Arten observerades NV om dammen i vassen 2007 och 2009.
Koltrast	16	20	20	3 par 2007 och 2008, 2009 sågs även ungar.
Björktrast	20	20	20	2 par 2007 och 2008. Under 2009 sågs flera par.
Taltrast	16	20	16	2 par 2007 och 1 par 2008. 2009 sågs ungar som matades i skogen S om dammen.
Rödvingetrast	16	4	3	1 par 2007 och 2008. Under 2009 hördes endast en sjungande fågel vid Fresbeebanan.
Dubbeltrast	8		10	1 par 2007. 2009 sågs en fågel med bomaterial i täta granskogen söder om Granholmstoppen
Sävsångare	3			Endast observerad vid ett tillfälle 2007.

Hästa groddamm				
	2007	2008	2009	
Fågelart	Kriterium	Kriterium	Kriterium	Kommentar
Kärrsångare	3			2 sjungande ex vid ett tillfälle 2007.
Ärtsångare	8	4	10	1 par 2007 och 2008. Hittades i slånbuskagen vid dungen närmast Akalla by.
Törnsångare	10	20	16	4 par 2007 och 2 par 2008. Häckar 2009 på Granholmstoppen trots att flertalet rosenbuskar är borttagna.
Trädgårdssångare	3	3	10	1 par vid Fresbeegolfbanan.
Svarthätta	16	4	11	2 par i dungen NO om skogen S om dammen.
Grönsångare	16	20	8	1 par möjligen 2 par 2007, 2008 1 par. Häckar i skogen S om dammen, en av fåglarna är individmärkt (ringmärkt).
Lövsångare	16	20	16	2 par 2007 och 4 par och 2008. Inget bo påträffat under 2009 men flertal par matade ungar.
Kungsfågel	10	20	8	1 par. Häckar i skogen S om dammen.
Grå flugsnappare	20	20	10	1 par. Ett bobygge 2009 vid frihuggna eken i norra delen av skogen S om dammen.
Svartvit flugsnappare	16	16	16	1 par. Häckar i skogen S om dammen.
Tofsmes	3	20		Observerad vid 2 tillfällen 2007. Häckar i talldungen närmast Fresbeegolfbanan 2008.
Blåmes	20	20	20	2 par.
Entita		3		Sjungande vid tofsmeshäckningen.
Svartmes		3	3	Sjungande vid tofsmeshäckningen 2008. Sjöng vid några tillfällen 2009 i södra delen av skogen i S.
Talgoxe	16	20	20	2 par 2007 och 2008. Flera par 2009.
Trädkrypare	13	20	20	1 par 2007 och 2008. 2009 påträffades ett bo i skogen S om dammen i en gran under barken.
Nötväcka		4	20	häckar troligen i området 2008. Säker häckning av två par 2009.
Nötskrika	10	20	10	1 par 2007. 1 häckade par med 5 meters avstånd från lövsångare och talgoxe 2008. Vid Fresbeegolfbanan 2009.
Skata	2	20	16	Födosöker och häckar i närheten 2007. Häckar vid Igelbäcken nära groddammen 2008. Häckar intill Igelbäcken 2009.
Råka			tillf.	
Kaja	4	4	2	Födosökande vid dammen 2007 och 2008. Häckar vid Hästa gård 2008. Häckar vid Akalla by 2009.

Hästa groddamm				
	2007	2008	2009	
Fågelart	Kriterium	Kriterium	Kriterium	Kommentar
Kråka	16	20	4	Ett par häckar i de stora granarna som vetter mot Hjulsta 2008. Häckar i dungen SO om Akalla by 2009.
Korp	tillf.	tillf.		På tillfälligt besök häckar säkert vid flygfältet
Stare	20	20	20	2 par 2007 och 4 par 2008. Häckar i dungen närmast dammen 2009.
Gråsparv	2	20		Tillfälligt 2007 och häckar vid Hästa mot Igelbäcken 2008.
Pilfink	16	20	20	Samma som gråsparv 2008. Häckar 2009 i nyponbuskage nära dammen.
Bofink	20	20	20	3 par 2007 och 2008, flera par 2009.
Grönfink	2	20	8	1 par i skogen S om dammen.
Grönsiska			4	Ett par höll till vid flera tillfällen 2009 i dungen närmast dammen.
Steglits	16	7	3	Granholmstoppen mot granplanteringen 2008. Sjöng 2009 i dungen närmast dammen
Stenknäck		16	16	Vid Hästa mot Igelbäcken 2008. Ett bo påträffades i en ek 2009.
Hämpling		3		Igelbäcken
Gulsparv	4	20	20	Tillfälliga observationer 2007. Säker häckning både vid Hästa och vid Igelbäcken 2008. Säker häckning vid Hästa gård 2008.
Poäng:	627	802	670	
Antal sh arter:	35	39	36	
Antal th arter:	3	3	4	
Antalet mh arter:	12	11	15	
Totalt artantal:	50	53	55	

Hästa groddamm				
Art/grupp	Latin	2008	2009	Kommentar
Buksimmare	Sigara sp.		Vanlig	
Trollslända	Anisoptera (gruppen egentliga trollsländor)	Enstaka	Enstaka	
Vandringssnäcka	Potamopyrgus antipodarum	Enstaka skal	Enstaka	
Oval dammsnäcka	Radix balticha	Relativt vanlig	Relativt vanlig	
Posthornssnäcka	Planorbis sp.	Enstaka	Inga	
Sötvattengråsugga	Asellus aquaticus	Mest förekommande av arterna, men ej så vanlig som man kan förvänta i den här typen av vattendrag	Vanlig där det finns en växtmatta och organisk filt på botten.	Det har troligen inte utbildats någon matta av organiskt material på botten 2008.
Sötvattensmärla	Gammarus pulex	Enstaka	Flera exemplar hittades, särskilt i växtbältena.	
Nattslända	Trichoptera	Enstaka		
Fjädermygglarv	Cryptochironomus sp.		Enstaka	
Fjädermygglarv	Glyptotendipes sp.	Enstaka		
Fjädermygglarv	Psectrocladius sp	Enstaka		